

IV. Konferenca slovenskih arhitektov in gradbenikov iz sveta in Slovenije

(Eko Park Hotel, Bohinj – 20. in 21. oktober 2010)

IV. konferenco slovenskih strokovnjakov s področja gradbeništva in arhitekture smo pripravili v Bohinju, kjer nas je gostilo osebje Eko Park hotela Bohinj. Konferenca je potekala pod častnim pokroviteljstvom Boruta Pahorja, predsednika Vlade Republike Slovenije.

Program konference, ki se je odvijal med 20. in 21. oktobrom 2010 smo pripravili v sodelovanju s Fakulteto za gradbeništvo in šole za arhitekturo Univerze v Mariboru, Fakulteto za arhitekturo Univerze v Ljubljani, Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije ter Zbornico gradbeništva in industrije gradbenega materiala.

Osrednje programske točke smo strnili v pet tematskih sklopov oziroma okroglih miz: varovanje arhitekturne in gradbene zapuščine, zelena arhitektura, gradbeništvo in urbanizem, učinkovita raba energije v gradbeništvu, nove tehnologije v gradnji in arhitekturi, predstavitev arhitektov in gradbenikov iz sveta in Slovenije ter spremljevalna razstava Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije. Konference se je udeležilo preko 120 udeležencev iz Slovenije, Italije, Avstrije, Španije in Avstralije

Pozdravni nagovori

Navzoče so pozdravili predsednik Svetovnega slovenskega kongresa dr. Boris Pleskovič, ki je dejal *“da ga radosti dejstvo, da naši ugledni domači strokovnjaki z velikim zanimanjem sodelujejo na naših srečanjih in produktivno izmenjujejo svoje izkušnje med seboj in s kolegi iz sveta”*. Prof.dr. Roko Žarnić, minister RS za okolje in prostor, akad.prof.dr. Boštjan Žekš, minister RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki je poudaril, da *“Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu še posebej podpira tiste projekte, ki so namenjeni povezovanju strokovnjakov v RS in v tujini ter prispevajo k njihovi prepoznavnosti”*. Miro Petek, predsednik Komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu. Dejal je, da je arhitektura *“vseprisotna v našem vsakdanu, globalne podnebne spremembe in z njimi povezane vse hujše naravne katastrofe so velik izziv za ves svet, tudi za Slovenijo, in znotraj tega tudi za slovensko arhitekturo in gradbeno stroko.”* Franc Kramar, župan občine Bohinj je bil zelo vesel, da se konferenca vije ravno v Bohinju in poudaril, da se Bohinjci ne bojijo novitet in so dovezetni za nove arhitekturne podvige.” Anže Čokl, direktor Bohinj Park Eko hotela je bil nad osrednjo temo konference - zelene arhitekture – navdušen, saj si ravno njihova zgradba prizadeva dokazati, kako učinkovit je pasivni način izrabe energije, ob tem pa je gostom zaželel toplo dobrodošlico in lepo bivanje.

Uvodna predavanja

Prvi dan so nas z uvodnimi predavanji navdušili Marko Mušič, ki je izpostavil, *“da je potrebno nacionalno identiteto ohranjati in krepiti, saj sta velik in pomemben del slovenske nacionalne identitete prostorska kultura in umetnost gradnje. Prav poseben pomen za Slovenijo pa imata ljudsko stavbarstvo, naselbinska kultura in naša prelepa kulturna krajina, v kateri še posebej izstopa kozolec. Mik je v tem, da je mogoče dati preprostim, strogim in na videz togim osnovnim geometrijskim konstrukcijam z dinamično in svobodno razpostavitvijo tolikšno poezijo in toliko novih možnosti doživetij.”*

Dr. Peter Fajfar je prikazal pomen kakovostne gradnje na potresno občutljivih območjih. Izpostavil je potres v Čilu, ki je rušil 27. februarja 2010. V primerjavi s tistim v L'Aquili je bil v Čilu precej obsežnejši, vendar so bile zaradi protipotresne gradnje posledice manj katastrofalne. Zopet se je izkazalo kakšnega pomena na potresnih območjih je povezava zidov z jeklenimi vezmi oziroma pomembnost ustrezne zasnove konstrukcije, kjer morata sodelovati tako arhitekt kot gradbenik.

Miroslav Premrov je glede na tematiko celotne konference predstavil les kot enega izmed najboljših in najuporabnejših materialov v sodobni arhitekturi. S pomočjo le-tega lahko gradimo energijsko nadpovprečno. Zelo strokovno in nazorno je predstavil pravilno montažno leseno konstrukcijo, pri čemer sta zaradi solarnih toplotnih dobitkov velikega pomena tudi povečan delež in ustrezna orientacija steklenih površin.

Boris Podrecca je spregovoril o javnem prostoru v mestih. Vprašanje sodobne družbe je ali sploh lahko oblikujemo prototip javnega prostora? Razlika je že med srednjeevropskimi mesti, kjer se človek pretežno nagiba k varni stanovitnosti in med mesti v južni Evropi. V razvitejših delih so torej pojem javnega zamenjali za nakupovalne centre, v Beogradu pa se niti ne ozirajo na razbite pločnike. Javni prostor vsekakor ni dobičkonosen, celotni današnji družbeni sferi pa je težko ustreči.

Razstava Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije

V sodelovanju z Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije smo pripravili spremljevalno razstavo, katero je po uvodnih predavanjih za goste odprl direktor Zbornice, mag. Andrej Goljar. Razstava je obsegala nagrajena dela lanskega natečaja Zbornice. Ogledali smo si javno gradnjo, ki zajema pomemben del urbanistične, arhitekturne in krajinsko arhitekturne produkcije. V daljših časovnih obdobjih pa sooblikuje prostor in kulturno podobo naroda.

Varovanje arhitekturne in gradbene zapuščine

Predavatelji v tem sklopu so ponazorili kako pomembno je varovanje stavbne dediščine za ohranjanje kulture in narodnega etosa. Arhitekt Janko Rožič je predstavil edinstvenost arhitekture v Bohinju, ki se je prenašala iz roda v rod in jo je kot tako potrebno ohraniti in nadgrajevati. Prav tako je Jana Valenčič predstavila pomembnost ohranjanja starega meščanskega interierja. S projektom »Naglas« želi opozoriti na značilnosti arhitekture notranjega interierja, ki so jo izvajali naši predniki in nadaljevati ohranjanje te zapuščine. Da je dediščina pomembna in jo je potrebno varovati se strinja tudi arhitekt Nande Korpnik, saj nam uporaba le-te da določeno mero samozavesti. Vendarle pa je potrebno slediti tudi času v katerem živimo in ne za vsako ceno slediti staremu. Izpostavil je obnovo hiše Acman v Grižah, kjer so staro obstoječo stavbo prenovili z izrazito sodobnimi materiali, a ohranili strukturo starega kozolca. Izrazita modernost sicer ohranja prvinskost stavbe, jasno pa sporoča svojo časovno kodo nastanka.

Zelena arhitektura gradbeništvo in urbanizem

Marko Lukić, direktor podjetja Lumar je predstavil vizijo podjetja pri gradnji pasivnih hiš. Opozoril pa je, da pasivna hiša ni enostaven projekt, ki bi obsegal le boljšo izolacijo hiše, temveč je to celovit koncept, ki zahteva popoln načrt in izvedbo. Renata Jecl iz mariborske Fakultete za gradbeništvo in arhitekturo je ponazorila čezmejno vodarsko iniciativo za reki Drava in Mura. Gre za poplavno nevarno območje pri katerem morata sodelovati obe državi. Prof. dr. Martina Zbašnik-Senegačnik je poudarila, da je trend pasivne gradnje dobrodošel tudi pri obnovi objektov starejših letnic. Sklop je s predstavitvijo ureditve trga Leona Štuklja zaokrožil arhitekt, Aleš Prinčič, ki deluje v Italiji.

Nove tehnologije v gradnji in arhitekturi

Sodobnejše prijeme in materiale v današnjih trendih gradnje so predstavili prof. dr. Ludvik Trauner in Boris Bežan, ki trenutno ustvarja v Španiji in je predstavil uporabo umetnega kamna in ultra lahkih strešnih kritin. Dr. Bruno Dujč je kot direktor podjetja, ki se ukvarja z lesenimi konstrukcijami predstavil novodobno uporabo lesa. Večjo energetska moč pri ogrevanju v obliki utekočinjenega lesa je predstavil doc. dr. Matjaž Kunaver iz ljubljanskega Kemijskega inštituta.

Predstavitve arhitektov in gradbenikov iz sveta in Slovenije

Ob bok rojakom iz Slovenije so se s svojim delom postavili še arhitekti in gradbeniki iz tujine. Tom Kovač dela v Avstraliji, ZDA in drugje, sodeluje s priznanimi svetovnimi oblikovalskimi imeni kot je npr. Alessi. Romana Kačič s svojim možem vodi arhitekturni biro v Italiji. Alessio Coloni pa uspešno deluje na Dunaju. Predstavila sta se tudi Jože Peterkoč in Arhitektura Krušec oba Plečnikova nagrajenca v letu 2010. Prvi z gradnjo treh hiš na Jurčkovi in drugi s predstavitvijo obnove ljubljanske Biotehniške fakultete.

S konferenco smo ponovno dokazali, da smo Slovenci veliko prispevali k svetovni arhitekturi in gradbeništvu, ki z razvojem novih tehnologij in uporabo naravnih materialov stremita k izboljšanju

bivalnih pogojev in ohranjanju okolja. »Naši ugledni strokovnjaki z velikim zanimanjem sodelujejo na teh srečanjih in produktivno izmenjujejo svoje izkušnje s kolegi iz sveta. Nov zagon pa nam dajejo odkritja novih izjemnih strokovnjakov delujočih po svetu. In ravno naše konference so prostor, na katerih imajo možnost vzpostaviti nova poznanstva in sodelovanja.« Je zaključila glavna tajnica Svetovnega slovenskega kongresa, Sonia Avguštin.